Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda" 30 Montgomery St
Jersey City, N J 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 181. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 24-го ВЕРЕСНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, SEPTEMBER 24, 1982 No. 181. VOL. LXXXIX.

ВІДЗНАЧАТЬ 70-РІЧЧЯ СУК „ПРОВИДІННЯ"

Філядельфія, Па. — Цієї неділі, 26-го вересня ц.р., відбудеться започаткування відзначень 70-річчя Союзу Українців Католиків „Провидіння".

Як інформує щоденник „Америка", цього дня о год. 10-ій рано Владика Стефан Сулик, митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА відслужить архиєрейську Службу Божу. Співслужителями будуть Владики: Василь Лостен, єпископ Стемфорду, Іннокентій Лотоцький, єпископ Чикаґський, та Роберт Москаль, єписоп-помічник філядельфійський. У святкуваннях заповіли свою участь представники багатьох українських організацій і українська молодь зі своїми організаціійними прапорами. Головну пропо відь під час Служби Божої виголосить головний предсідник СУК „Провидіння" о. шамбелян Стефан Чомко.

Цього дня о год. 3-ій по полудні в залі Кардинал Деґерті середньої школи, буде поставлена опера С.Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм" з додатковою четвертою дією — „Карась у султана" — музика Станислава Людкевича. Ця додаткова дія буде вперше виставлена поза межами України.

Керівником оперного ансамблю, який ставитиме згадану оперу, є баритон Лев Рейнарович; музичним керівником опери є Ярослав Ліщинський. Виконавцями будуть: Лев Рейнарович (Карась), Марія Ясінська-Мурована (Оксана), Микола Голодик (султанс), Михайло Яблонський (Селіг-Аґа), Богдан Богуш (Прокіп), Марта Андріюк (Одарка), Леонід Бедерів (Андрій), Стефан Шкафаровський (Імам), Марія Рейнарович (Ахмед), Андрій Павлюк (Гассан). Крім згаданих виступатимуть: танцювальна група „Волошки" з Філядельфії і оперний хор. Мистецьким керівником імпрези є М.Яблонський, концерт-майстрами — Рафаїл Венке і Тарас Левицький, музичною асистенткою-піяністкою — Соня Шереґ.

В ТОРОНТО ВІДБУВСЯ СОБОР УЄО

Торонто, Онт. — Цьогорічний Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці відбувся у 60-річчя основання цієї організації в Меморіяльній церкві Тимофія Ітона в днях 4-5-го вересня. В цій церкві головний пастор С. Луцик є людиною українського походження. Гаслом Собору було: „О ви, що пригадуєте Господа, — не вмовкайте!" (Іс. 62,5).

На початковій сесії, яка почалася в суботу, в 2-ій годині по полудні, було полагоджено формальні справи, а головно було складено звіти з праці УЄО за час від попереднього Собору. Їх було прийнято з признанням і подякою Головній Управі і всім тим, що помагали морально і матеріяльно в праці УЄО. На особливу увагу тут заслуговує висловлення признання і подяки всім тим, що помогли в опрацюванні і виданні монументального „Нарису Історії Українського Євангельсько-Реформованого Руху," а в тому — авторові д-рові Олександрові Домбровському, головному редакторові пасторові Володимирові Боровському, мовному редакторові — бл.п. інж. Костеві Туркалові, членам Історичної комісії при УЄО та всім жертводавцям. Було відчитано привіти. Від Інституту ім. С.Петлюри вітав присутніх його голова д-р Олег Підгайний, який особливо підкреслив потребу відзначення 50-річчя українського голокосту в 1983 році.

В неділю, 5-го вересня, почалося в годині 10-ій рано Богослуження, яким проводили пастори В.Боровський і методистський пастор із ЗСА Василь Кустодович. Вони виголосили відповідні проповіді. Це Богослуження прикрасили своїм співом родина С.Салмерсів з Ошави, Онт., зі своїм батьком-дириґентом, а також оперовий співак Петро Черняк, дружина якого, Іраїда, супроводила його спів і загальний спів учасників Богослуження грою на піяні.

Під час цього врочистого Богослуження було згадано з великою вдячністю та пошаною тих членів і приятелів УЄО, яких Господь відкликав від часу останнього Собору зі земної дочасности у Свою блаженну вічність. Між ними було згадано почесного президента УЄО, пастора І.Р.Ковалевича з Вінніпеґу, віцепрезидента УЄО, диякона Михайла Козака з Торонто, пастора В.Кучера з Ошави, дияконісу Марію Бучак з Гамилтону, приятеля УЄО, д-ра Михайла Брика-Дев'ятницького з Голляндії, одного з головних основників УККА і предсідника ЗУАДК за часів переселення наших скитальців з Німеччини до ЗСА, адвоката Івана Панчука, дияконісу Марію Сопінку з Ню Йорку, пастора Луку Стандрета з Канади і проф. Панаса Феденка з Німеччини.

По полудні, в год. 2-ій розпочалася головна, а разом з тим і кінцева сесія Собору. На початку її пастор С.Луцик привітав учасників Собору і розказав коротенько історію цієї величавої церкви та про своє

(Продовження на ст. 3)

Пастор В. Домашовець відвідав УНСоюз

Минулого тижня Головну Канцелярію і В-во „Свобода" відвідав пастор Володимир Домашовець, генеральний секретар Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Об'єднання і голова Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков в ЗСА, та в розмовах з членами Екзекутиви і редакції „Свободи" обмінявся думками про різні аспекти громадського, союзового і релігійного життя. На фото вгорі: пастор В.Домашовець (посередині) з головним секретарем Володимиром Соханом (зліва) і головним організатором Степаном Гавришем.

Розпочалась 37-ма сесія Генеральної Асамблеї ОН

Ню Йорк, Н.Й. — У вівторок, 21-го вересня ц.р., тут у головній квартирі Об'єднаних Націй, розпочалась 37-ма сесія Генеральної Асамблеї цієї міжнародної організації. Президентом Асамблеї обрано мадярського дипломата Імре Голлая.

Вже у першому дні нарад представники комуністичної Куби заповіли, що вони поставлять на порядок нарад справу Пуерторіко і вимагатимуть, щоб Генеральна Асамблея ОН проголосила цей острів колонією ЗСА, щоб таким чином засудити З'єднані Стейти Америки за колоніялізм. Політичні спостерігачі кажуть, що до цього потягнення спонукали Кубу радикальні елементи у Пуерторіко, які нібито змагаються за усамостійнення острова і проголошення його самостійною державою, хоч більшість населення у референдумі висловилася за тепершню форму правління у спілці із ЗСА. Були навіть досить виразні голоси, які домагалися проголошення Пуерторіко стейтом Америки.

Амбасадор ЗСА до ОН, Джін Киркпатрик, заявила, що вона і її співробітники працюють в тому напрямі, щоб пропозиція Куби взагалі не була поставлена під голосування і щоб кубинську пропозицію зіпхати на рейки антиамериканської пропаґанди, що було б сильним ударом для кубинців. Покищо ця справа обговорюється на комісіях і не відомо чи Куба, програвши на комісії, звертатиметься до Генеральної Асамблеї, де вона користується симпатіями делеґацій так званого Третього світу, які голосують майже механічно, коли йдеться про колишні колонії.

Війна в Ливані, евакуація бійців Палестинської Визвольної Організації, масовий морд палестинського цивільного населення у двох переселенчих таборах в західньому Бейруті, ізраїльська аґресія та інші міжнародні справи будуть напевно обговорювані на цій сесії.

М.Тачер перебуває в Пекіні

Лондон, Велика Британія. — Прем'єр-міністер британського уряду Марґарет Тачер, „полагодивши" у короткотривалій війні з Арґентиною справу найбіднішої колонії, тобто Фальклʼяндських островів, поїхала тепер до Китайської Народної Республіки, щоб у переговорах з китайськими речниками продовжити суверенність Гонґ Конґу, багатого портового і атракційного під кожним оглядом міста, знаючи про те, що у цьому випадку безпека залежатиме від вмілих переговорів, а не від сили зброї.

Принциповою справою у переговорах стоятиме питання: яке становище займе Китай коли за 15 років виґасне дотеперішня домовленість. На ці й інші теми розомвлятиме М.Тачер прем'єр-міністром Зао Зіанґом й іншими китайськими офіційними особами. Дотепер КНР, яка отримує великі зиски з договору, вже раніше заявила, що Гонґ Конґ залишиться свого роду вікном Китаю до „капіталістичного світу" і навпаки, Заходу до азійських країн. Але Китай в ніякому разі не хотів би позбутися права на власність портового міста, яке вміжчасі перетворилось на місто міжнародної торгівлі і політичного спілкування. Крім того Пекін має великі зиски з торгівлі, які перевищують 5 більйонів долярів у річному відношенні, що становить майже 40 відсотків всієї твердої валюти, що її Китай отримує з торговельних оборотів.

Британський прем'єр вперше відвідує КНР і то після недавно закінченого воєнного конфлікту і антибританської пропаґанди Арґентини і її приятелів, яка без сумніву буде перешкодою у переговорах з китайцями.

Деякі речники британського уряду заявили, що М. Тачер і її дорадники, повезли до Пекіну конкретні пропозиції, передумані перед тим в урядових аґенціях в Лондоні. Яка буде реакція китайських лідерів, покажуть найближчі дні.

У світі

ІНДІРА ҐАНДІ, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІНДІЇ закінчила формальні розмови з Леонідом І.Брежнєвим, генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР та іншими совєтськими речниками і підписала спільний комунікат, який, як здогадуються політичні спостетрігачі появиться після того, як Ґанді від'їде. Совєтське пресове аґентство ТАСС підкреслює, що розмови в Кремлі „були виїмково дружніми і діловими". ТАСС додає, що обидва лідери Брежнєв і Ґанді, висловилися проти вдержування мілітарних баз в Азії, бо, мовляв, власниники таких баз стосують опісля тиск на ті держави на території яких розміщені бази. Дипломати в Москві кажуть, що у розмовах на жаль нічого не згадувалось про користі з таких баз для місцевого населення. Виглядає також що обидві сторони тільки побіжно згадували про пекучу справу совєтської присутности в Афганістані. Після розмов в Москві І. Ґанді відвідає ще Мінськ і Київ.

АРАБСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ В ІЗРАЇЛІ, ЗОКРЕМА НА окупованих землях Ґази і західнього берега ріки Йордан, довідавшись про масакри палестинців у західній частині Бейруту і поширення ізраїльської окупації Ливану, влаштовує різного роду страйки, демонстрації, як теж тихий спротив ізраїльській владі. Населення не посилає своїх дітей до шкіл, вчителі страйкують, автобуси майже не курсують з огляду на страйк водіїв, а молодь дуже часто зударяється з ізраїльською поліцією на вулицях міст і містечок. Найбільш неспокійними місцевостями вважаються Геброн, Рамалляг і Наблюс. Речники ізраїльської армії імформують про неспокої також у Вифлеємі та інших містах.

НОРВЕЖСЬКИЙ ЛІКАР ПЕТР МЮГЛЮМГАҐЕН, який перед бейрутською масакрою палестинського населення працював в одному із шпиталів в таборі заявив сирійським речникам в Дамаску, що масовий морд перевели частини християнської міліції підтримувані ізраїльським військом, якими командував майор Саад Гаддад. Раніше Гаддад заперечив ці поголоски заявляючи, що підлеглі йому частини взагалі не були у західній частині Бейруту. В інтерв'ю, яке згаданий лікар дав для кореспондента Юнайтед Пресс Інтернешенел, говориться, що ізраїльські військові частини стояли кільцем біля таборів і безперечно знали, що діється в середині. Зрештою, заявив д-р Мюглюмгаґен, — скорострільні черги і окремі постріли лунали в таборі на протязі двох днів, і було б дивно, якщо б їх не почули вояки, що знаходились зараз таки за мурами таборів. Також, заявив далі норвежський лікар, головна квартира ізраїльських частин знаходилась на горбку напроти таборів і з вікон будинку навіть можна було спостерігати при допомозі далековиду, що діється в таборі.

ІЗРАЇЛЬ ВІДТЯГАЄ СВОЇ ВІЙСЬКА З БЕЙРУТУ

Вашінґтон. — Речник Державного департаменту Джан Гюс заявив кореспондентам, що Ізраїль вже почав відтягати свої військові частини з Бейруту і, згідно із запевненням прем'єр-міністра Менахема Беґіна, усі військовики, передавши контролю над містом в руки ливанської армії, вийдуть з Бейруту до кінця цього тижня.

Інші речники Державного департаменту натякають на можливість погіршення відносин між Ізраїлем і З'єднаними Стейтами Америки, хочби з огляду на те, що президент Роналд Реґен домагався негайного відкликання всіх ізраїльських військ з Бейруту, а ізраїльський уряд, зігнорувавши до певної міри заклик Президента ЗСА, відтягає свої війська дуже повільним темпом, хоч команда заповіла, що до неділі всі війська уступлять.

Вміжчасі приблизно 350 французьких леґіонерів вже прибули до Ливану. У п'ятницю, 24-го вересня, мали прибути туди вояки американської морської піхоти і вояки Італії. Помітна також тенденція охолодження до Ізраїля в обидвох палатах Конґресу ЗСА, як також традиційні приятелі Ізраїля і жидівського народу взагалі міняють свою дотеперішню настанову у зв'язку з війною у Ливані і толерування ґеноциду палестинського народу на усіх захоплених Ізраїлем арабських територіях і останньо у двох переселенчих таборах в Бейруті, де загинуло понад 1,000 цивільних осіб, в тому числі багато жінок і дітей. Речники Червоного Хреста заявили, що досі вони вже зідентифікували 663 особи, але вони побоюються, що принаймні ще така кількість забитих осіб знаходиться в будинках і під руїнами домів. Стало також відомим, що ливанські фалянґісти, протеґовані Ізраїлем, не тільки вбивали „під косу" усіх палестинців у таборах, але бульдозерами присипали пізніше трупи грузом з розвалених домів, щоб у першому дні не перестрашити світ своїм „геройським ділом".

Міністер оборони в кабінеті прем'єр-міністра М.Беґіна Аріель Шарон признався у парляменті, що уряд схвалив плян передачі контролі над палестинцями в руки християнських фалянґістів і був свідомий того, що може наступити відплата за вбитого перед тим їхнього лідера Башіра Ґемаєля, новообраного президента Ливану. Але А.Шарон, як також попередньо М.Беґін заявили, що жаден з них не збирається резиґнувати зі своїх становищ в уряді, хоч цієї резиґнації, як відомо, домагається лідер опозиції Шімон Перез й частина парляментаристів, які засуджують войовничу поставу Шарона і Беґіна.

Поза Ізраїлем, велика жидівська організація, яка нараховує понад 400,000 членів, Бнай Бріт, звернулася з вимогою до уряду в Єрусалимі, щоб він, не зважаючи на попередню ухвалу, таки покликав спеціяльну комісію для дослідження злочину у Бейруті, бо в противному випадку Ізраїль може морально постраждати. Уряд Беґіна, голосуванням у парляменті відкинув вимогу опозиції про створення комісії, але це сталося коштом спаду престижу й висловом недовір'я до його уряду багатьох лідерів західнього світу. Також його власний міністер енерґетики Їцак Берман, зрезиґнував зі свого посту і голосував разом з опозицією. Зі становища цивільного губернатора на окупованих територіях західнього побережжя ріки Йордан і Ґази, зрезиґнував також Менахем Мілсон. Політичні спостерігачі кажуть, що криза у зв'язку з масовим вбивством цивільного населення в Бейруті ще не закінчена. Вона помітна не тільки в Ізраїлі, але також в інших країнах світу.

В Америці

ОПИТУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ кореспондентами „Ню Йорк Таймсу" та Сі-Бі-Ес виказало, що велика більшість голосуючих у листопадових виборах віддасть свої голоси не на кандидатів з рядів Републіканської партії, а на демократів. Якщо до моменту виборів ця ситуація не зміниться, може дійти до цього, що президент Роналд Реґен втратить свій доцьогочасний вплив у Конґресі. Основною причиною цієї можливої поразки републіканців, як — виявилося після опиту, — є велика затурбованість американського населення сьогоднішньою економічною ситуацією.

ПРОҐРАМА РАДИ ІНІЦІЯТИВИ ДО ПРАЦІ В стейті Ню Йорк схвалила податкові бенефіти вартістю 12 мільйонів долярів на наступну декаду для чотирьох банків стейту, власниками яких є закордонні держави, та для біржових компаній Волл Стріту, але відкинула три аплікації про допомогу американської асекураційної компанії Пруденшел. Ця стейтова програма, адміністрована Радою, почалася ще у 1968 році, а засновано її, головним чином, для створення ділянок праці, поширивши згодом її діяльність. На протязі останніх років вона не раз була предметом критики законодавців за те, що бенефіти діставали, в межах цієї програми, компанії, які розвивалися і без цієї допомоги, і, властиво, її не потребували.

БАРБАРА БУШ, ДРУЖИНА ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА, у відповідь на критику часопису „Дейлі Нюз", автором якої був колюмніст Міґуель Перез, заявила, що вона „хотіла допомогти, а не ображувати", коли вона минулого тижня ствердила, що 50 відсотків еспаномовних жінок — неписьменні. М.Перез у своєму коментарі назвав її „ігноранткою", бо, користуючися статистикою Тексаського університету, вона не зрозуміла цю статистику, в якій подано, що „56 відсотків неписьменности в будь-якій мові" існує серед всього еспаномовного населення, а не тільки серед жінок.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ЮНАЙТЕД ПРЕСС Інтернешенел, у Піттсбурзі, Па., 21-го вересня група лікарів подала до відома, що у випадках гострої люкемії вживається експериментальну методу, що полягає в тому, що вирізується кістковий мозок з тіла хворого, „очищується" його від ракових клітин і вкладається назад до тіла. Цю методу, однак, вживають лише у крайніх випадках, коли всі інші медичні заходи виявилися неуспішними, — заявив д-р Ричард Педдокк, що очолює гематологічно-онкологічний відділ у шпиталі Монтефіоре в Ню Йорку.

ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ ЛИЛЛІ НЕ зголосила до Адміністрації харчів й медикаментів смерть восьми осіб, що мала статися у наслідок вживання антиартритичних ліків „Орафлекс", — заявив комишнер Адміністрації Артур Гейс в листі, опублікованому 21-го вересня, до конґресмена Л.Фовнтена, демократа з Північної Каролайни. Цей лік був одобрений Адміністрацією харчування і ліків 19-го квітня цього року, але пізніше був знятий з продажу.

ЗВЕРНЕННЯ

ІЄРАРХІВ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЗСА ДО ВІРНИХ, ЗОКРЕМА ДО ПРОВІДНИКІВ УСІХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ТОВАРИСТВ

„Будьте однієї думки, живіть мирно, і Бог любови та миру буде з вами".
(2 Кор. 13, 11)

Дорогі в Христі Брати і Сестри!

Історія є свідком, що Українська Католицька Церква завжди була зі своїм народом і такою вона залишиться назавжди. З народом вона переживала долю і недолю, радісні й сумні хвилини, дні тріюмфу й дні недолі. Головне завдання Церкви є — євангельською наукою і святими Тайнами провадити повірені їй душі до вічної батьківщини. Слуга Божий Митрополит Андрей ясно висказав це словами: „Єпископи і священики — то Церква, яка вчить і провадить, а вірні — то Церква, що під їх проводом осягне вічне спасіння".

Впродовж нашої історії ієрархи Української Католицької Церкви в міру потреби забирали слово також у справах дочасних — світських, щоб або захоронити народ перед небезпекою, або усунути непорядки, які іноді закрадалися в життя наших мирян, товариств і організацій. Вже згаданий св. п. Слуга Божий Андрей у своїх Посланнях звертав увагу на добрі прикмети українського народу та його провідників, але він також, якщо була потреба, п'ятнував його хиби. Наприклад, у Посланні „Не убий" дня 21-го листопада 1942 року він, боляче й усильно п'ятнуючи упадок моралі в часі Другої світової війни, безпощадно осудив братовбивства, що їх допускалися наші брати українці над українцями. Він назвав це звироднінням, деґенерацією і затратою національного сумління і патріотичного духу та додав, що „навіть тоді, коли ті ненависті й ворожнечі не доведені ще до скрайніх проявів душогубства, вони є всенародним нещастям і шкодять народові більше, ніж найзавзятіші вороги".

Тому то Митрополит Андрей закликав усіх до єдности, кажучи: „Як довго не буде між нами християнської єдности, так довго і найслабший противник буде від нас сильніший! Як довго в національних справах українці більше пам'ятатимуть про власне індивідуальне добро, так довго загальна справа не зможе успішно розвиватися. Бо тієї загальної справи просто не буде, бо не буде її у свідомості й у совісті людей". Це слова незабутнього Князя нашої Церкви.

Цей брак єдности, брак взаємного вирозуміння, особисті й партійні міжусобиці та чвари — є тим смертоносним пістряком, що постійно й безпощадно гризе організм нашого народу від початку нашої історії аж по сьогодні в країні нашого поселення у вільному світі. Цей дух міжусобиць, неподатливости, ба навіть ненависти, є причиною цього, що ми не спромоглися засісти у „народів вольних колі".

Вже великий наш князь Ярослав Мудрий перестерігав своїх синів словами: „Мої сини! Майте в собі любов, бож ви брати одного батька і матері. Коли будете жити в любові між собою, Бог буде у вас і покорить вам ваших ворогів і мирно будете жити, а коли житимете в ненависті, в сварках і воюючи між собою, то погибнете самі й погубите землю своїх батьків і дідів, яку ми придбали важкою працею". Так воно і сталося. В „Думі іли Пісні" гетьман Іван Мазепа сумно сказав: „През незгоду всі пропали, самі себе звоювали".

Наші свв. князі Борис і Гліб, страснотерпці, згинули від меча рідного брата Святослава. Наші князі, замість спільно захищати батьківщину перед ворожими сусідами, воювали між собою, а вороги нападали на наші землі, грабували, палили й нищили культурні здобутки, а наше населення в полон забирали.

У „Слові о полку Ігоревім" читаємо: „Рідко ратаї (плуґатарі) покрикували, часто ворони і круки крякаючи трупів ділили", а це діялося тоді, коли в народі не було згоди і єдности. Князь Володимир Мономах закликав до єдности і любови, кажучи: „Пощо губимо руську землю, чому воюємо між собою? Половці пустошать наші землі і радіють, що ми себе поборюємо. Хай відтепер буде в нас одне серце для збереження нашої батьківщини".

Ця незгода, партійність і себелюбство є недугою і нашої доби. Тому ми, Владики Української Католицької Церкви, пастирі ваших душ, звертаємося до вас, Дорогі Брати і Сестри, цим Зверненням, щоб відкрити очі тим, які не бачать небезпеки, що загрожує нашому народові в Америці задля браку єдности. На цьому місці ще раз наведемо слова Слуги Божого Митрополита Андрея: „Чеснота любови є мірилом християнства у кожній людині. Так! Оскільки саме християнин по правді перейнятий наукою Христа, оскільки він любить ближнього. А хто ближнього не любить, той хоч би був охрищений, не є справжнім християнином. Бо хто не любить брата — ближнього, тому чужа є наука Христа. Той і Бога не любить і Христа не любить!" Слуга Божий Митрополит Андрей кінчає повищі слова цитатою св. Івана: „Коли хтось каже: „Я люблю Бога", а ненавидить брата свого, той неправдомовець... І таку

(Продовження на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Криза західньонімецького уряду

За останні тринадцять років західньонімецький уряд був в руках коаліції Соціял-демократичної партії і партії Вільних демократів, які втішалися певного роду успіхами в соціяльно-економічній політиці, в закордонних справах і також із цього приводу, що нав'язано ближчі взаємовідносини з комуністичним урядом Східньої Німеччини. Тепер вільні демократи відтягнули своїх представників із уряду Гельмута Шмідта, загрожуючи неминучим крахом його правлінню.

Найбільше правдоподібним наслідником Шмідта буде Гельмут Коль, голова Християнської демократичної партії, політика якого буде більш зближена направо від центру та більш проамериканська ніж політика Шмідта.

Закордонні знавці політичних справ, які слідкують за розвитком західньонімецької політики, висловлюють великі сумніви, чи сьогодні новий, більш консервативний, уряд в Бонні зможе опанувати доволі хаотичну ситуацію. Багато залежить від настанови професійних спілок та від різних політичних груп, які пропаґують „мир за всяку ціну" зі совєтським бльоком та проти впровадження змодернізованої американської атомової зброї до Західньої Европи для зміцнення НАТО.

Коль та його соратники говорять про „нові початки" в Західній Німеччині, хоча всі переконані, що християнські демократи не мають такої сили, щоб піднести економічне життя та, щоб після 13-ти років правління Соціял-демократичної партії зміцнити за кордоном позицію боннського уряду. Професійні спілки масово протестують проти будь-яких знижок у бюджеті, а передусім проти скорочень пенсій, та інших допомогових полегшень для німецького робітництва, До речі, сама християнська демократична партія не має більшости, і якщо вона після резиґнації Шмідта прийде до влади, то це її знову заставить шукати більшости з вільними демократами.

Тому що Західня Німеччина вивозить за кордон більш як одну-третину всього національного обороту, німецька економія у великій мірі залежна від здорової закордонної торговлі. В цій ділянці Західня Німеччина багато покладає на совєтські контракти відносно будови газопроводу із Сибіру до Західньої Европи. Санкції, які наклав президент Роналд Реґен на ці европейські країни, які перепродують американську машинерію для будови цього газопроводу, в ніякому разі не допомагають німецькій економії. Безробіття у Західній Німеччині досягає до 30-ти відсотків, що є найвищим за останні три декади існування Західньої Німеччини, як самостійної держави.

Західньонімецька політична стабільність, якої завидували її сусіди, залежатиме від того, чи вільні демократи всеціло співпрацюватимуть зі своїм коаліційним партнером, християнськими демократами та новою опозицією, соціял-демократами. Якщо ці останні підуть проти впровадження нових американських атомових ракет, або навіть відкинуть НАТО, тоді країна буде поділена й роз'єднана.

Відхід Гельмута Шмідта — якщо він відійде — може бути значним ударом для німецької дипломатії, якою він зручно маневрував за час свого канцлерства понад десять років. Він вмів говорити з Брежнєвим, декількома американськими президентами та капризними французькими дипломатами. Загострення відносин поміж Америкою і Совєтським Союзом ніяк не сприяли німецькій „Остполітиці", так як і не є вона сприємливою у відношенні до Польщі. Треба, проте, сказати, що канцлер Шмідт вміє втримати височовитончений дипломатичний стиль, яким він імпонує навіть своїм політичним та ідеологічним противникам.

Ярослав Курдидик

ЗАМІСТЬ ОЗБРОЄННЯ — АПІЗМЕНТ...

Це не вперше, що ЗСА з їхніми союзниками, членами НАТО, переводитимуть спільні, насправді, велетенських розмірів, осінні маневри, які цим разом матимуть назву „Ріфорджер —82".

Від майже трьох декад того роду маневри, немов би то пригадують народам Західньої Европи, що вони живуть під охороною „мілітарного щита ЗСА", який завжди готовий відбити кожну агресію Совєтського Союзу. Американські політичні речники кажуть, що в Европі зберігається незмінне переконання, яке їх запевняє у тому, що ЗСА не перестануть ніколи відмовлятися від такої оборони. Ця упевненість, однак, була однією із головних причин, чому власна оборона членів НАТО обмежувалася, маліла і постійно корчилася. Згадані речники наголошують, що в народів Західньої Европи закоренився теж нічим необоснований погляд, що, мовляв, якби навіть і вибухла чергова війна між суперпотугами то вона відбуватиметься „у формі далекозасяжних прийомів нуклеарною зброєю між ЗСА і СССР із абсолютним виключенням европейського пляцдарму.

Але з другого ж знову боку, — кажуть мілітарні коментатори, — щоразу то більше европейців починає здавати собі справу з того, що їм не лише не пощастить обминути воєнної дії, а таки хоч-не-хоч, взяти в ній участь, частина бо такого евентуального майбутнього ґльобального зудару проходитиме неодмінно на европейському обширі. Сама ж уже логіка підказує, що нуклеарна зброя, що її СССР нагромадив і тримає в арсеналах Східньої Европи, в першу чергу. призначена на Західню Европу, а не на ЗСА.

Може особливо дивним і незрозумілим для американських аналітиків виявляється факт, чому члени НАТО замість спільно з Америкою розбудувати і підсилювати свою оборонну капацитетність, якраз навпаки, — намагаються її послабити?.. Три найсильніші з-поміж них — Франція, Великобританія і Західня Німеччина, яких ЗСА врятували перед поширенням і „проковтненням комуністичним молохом", виломлюються із союзницької солідарности", ламають ембарґо і висилають компресори, призначені для будови совєтського газопроводу. Уряди цих країн діють всупереч настоюванням ЗСА, знаючи що цією допомогою у побудові газопроводу вони узалежнять у майбутньому всю свою економічну незалежність від диктування того, що Москві буде найвигідніше. Дохід із цих газопровідних постачань, який міжнародні економісти розцінюють приблизно на 10-15 більйонів долярів річно у твердій західній валюті, Совєтський Союз зможе вкласти в дальшу розбудову своєї найрізнорідніщої зброї і таким робом, ще більше, як це було досі, шантажувати загрозами всі вільні держави.

„Вилом з компресорами" можна розглядати і розцінювати по різному: як вияв пацифізму, ізоляціонізму, або невтралізму. Можна теж висловити з того приводу і таку опінію, що таке поступовання у найпростіших словах — не буде нічим іншим, як звичайним апізментом, який нагадує становище Заходу у потураннях і політичних зазіханнях Адольфа Гітлера у 30-их роках.

Деякі оборонні плянувальники Заходу затривожені тим, що наростаючий і підсилюваний невтралізм готовий підірвати і послабити не тільки оборонну силу НАТО, але що взагалі зростаюче апізменське наставлення може захитати, або і зовсім знівечити всю дотеперішню вироблену та точно устійнену оборонну систему цілого Заходу. Висновок із цього такий, що якби прийшло до такого евентуального „зрушення", то тоді цілий дотеперішній альянс розпадеться, ЗСА будуть примушені відтягнутися до своєї власної гемісфери, а Европа буде цілковито здана на свої власні оборонні ресурси.

І хоча ЗСА мають в Европі понад 300,000 війська, та тут мимохіть насувається питання: — Як довго захоче Америка втримувати в Европі цей „архикоштовний для неї Ґарнізон?" — поповнюючи його для власної оборони щоразу то більше софістикованою зброєю. Для прикладу — для теперішніх осінніх маневрів „Ріфорджер-82", ЗСА перекидують на терен Европи додаткових 20,000 вояків і для них повне найновіше бойове вивінування, починаючи від найновішого типу танків, далекобійних гармат, зовсім нові типи протитанкових ракет, як теж усю зовсім нову мережу комунікаційної і радарної системи.

Але впарі з цим — як слушно завважують американські військові знавці, — вся ця „найбільш скомплікована мілітарна машина" — має одне кардинальне недомагання, а це жахливо повільне постачання боєприпасів трасою з Америки до Европи, яке забирає від 10-14 днів плавби кораблями, враховуючи сюди теж час завантажування і виладування.

І тому нічого дивного, що з боку ЗСА появилися перестороги що, мовляв, коли наші союзники в Европі не переберуть на себе частину риску у їхній власній оборонній системі, то тоді Америка буде примушена перевірити свої оборонні ресурси, як теж і її дотеперішню мілітарну ролю.

Мирослав Семчишин

„ЗОЛОЧІВЩИНА — ЇЇ МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ"

У серії реґіональних збірників, що появились в Америці за останні двадцять чи більше років, врешті-решт прийшла черга на Золочівщину — землю Маркіяна Шашкевича.

Появився цей Збірник у формі об'ємистого (656 сторінок), ілюстрованого, справді репрезентативного видання під фірмою Канадського НТШ (Український Архів т. XXV), за редакцією д-ра Володимира Болюбаша, й вихід його у світ був головною атракцією II З'їзду золочівців у Торонто в липні ц. р. Формально появився цей Збірник заходами Комітету Золочівщини, очоленого д-ром Болюбашем, якому, як голові і впорядникові, довелось у цьому ж Комітеті виконувати функції і секретаря і пресового референта а втім і — фінансового. Отже прийшлось йому не тільки скласти-оформити і відредаґувати увесь доступний матеріял але й знайти необхідні фонди на його видання... А які труднощі мусів він переборoти і як він з цим, справді Геракле́вим трудом, собі порадив, можна довідатись з його ж кінцевої статті (Історія Золочівського Збірника"). В результаті, можна б сказати, завдяки посвяті, патріотизмові і великим зусиллям однієї людини, колишні жителі Золочівщини дістали до рук великуоб'ємисту і доволі всебічно опрацьовану монографію про свою вужчу батьківщину, що дала нам не тільки Маркіяна Шашкевича але й президента Євгена Петрушевича, письменників Василя Пачовського, Романа Завадовича, Теодора Курпіту, ген. Віктора Курмановича, історика Миколу Андрусяка, проф. Юрія Панейка, д-ра Володимира Ґалана, невтомного пропаґатора дитячої літератури Богдана Гошовського, видавця Івана Тиктора, Петра Постолюка, й інших заслужених українських людей. Відома теж золочівська земля з таких історичних місцевостей як Плісне́цько із „Слова о полку Ігоревім" з археологічних знахідок на Почапських пісках, та з Підлисся (Підлисецької гори) — місця вийняткового культу пробудника галицької країни.

Що ж уявляє собою золочівський Збірник?

Це справді кількісно велика колекція ориґінальних статтей і передруків, зібраних у циклах. Це передусім географія-природа-демографія-історія золочівської землі, у формі фахово написаних статтей пера Петра Оришкевича і Миколи Андрусяка. Другий великий цикл передає ориґінальні статті і передруки про вклад золочівців у літературу і культуру, а в ньому дуже багато місця відведено передусім М. Шашкевичеві і його культові. В кількох статтях з'ясовано творчість письменників — В. Пачовського, Р. Завадовича (з бібліографічним показником і зразками його творів), Т. Курпіти.

Понад сто сторінок займає мемуаристика („Золочівщина у спогадах і свідченнях її жителів") про деякі окремі містечка і села. Чотири наступні циклі змальовують давноминуле Золочева і його околиць з-перед Першої світової війни, Золочівщину під час боротьби за українську державність (Золочівська бриґада враз із списком поляглих вояків); а дальше — перші роки окупації і розгулу польської адміністрації. Закінчується оцей цикл статтями і спогадами про національно-культурну працю та економічні досягнення Золочівщини в період між двома світовими війнами. В окремому розділі подано матеріяли-спогади-свідчення про криваві події в Золочівщині під час Другої світової війни. Зокрема яскраво висвітлено большевицькі звірства у золочівській тюрмі та подано список закатованих українців. У цьому ж розділі поміщено довідкову статтю Л. Шанковського- „Дії УПА в Золочівщині". Тематично, книгу закінчує розділ „Культурно-громадські діячі Золочівщини" — в якому подано біографічні нариси деяких заслужених людей золочівської землі, а теж список фундаторів-добродіїв і жертводавців, без допомоги яких (як от д-ра Осипа Ількова з Чикаґо, який пожертвував дві тисячі долярів), було б неможливо видати цю вартісну книгу.

Окреме місце, наприкінці монографії про Золочівщину, займає наукова розвідка пера редактора В. Болюбаша, а її тема — рефлексії про М. Шашкевича з погляду глибинної психології.

Має золочівський Збірник і кожна подібного призначення книга свої недоліки і помилки, від яких редакторові інколи трудно було зберегтись. Не місце тут зупинятись над усіма редакційними недомогами (зваживши великі труднощі, з якими мав до діла редактор), чи помилками, яких допустились деякі автори. Але, щоб не бути голословним, для прикладу треба вказати найбільш замітні. І так, на нашу думку, забагато місця відведено на

(Продовження на ст. 3)

Іван Я. Хамуляк

Поважні причини для оптимізму...

(Рефлексії з приводу панелю молодих інженерів)

Авторові цих рядків припала нагода приготовляти чергове число „бюлетеню" Товариства Українських Інженерів Америки (ТУІА), в якому мала б бути віддзеркалена активність цього Товариства за перше півріччя 1982 року. Між іншим теж у рубриці „Відійшли від нас у Вічність" є шість членів. У рубриці „Принято нових членів" є усіх 21 осіб. Між принятими членами — переважають професіоналісти молодшої ґенерації. Явище на перший погляд не замітне, але, якщо над ним застановитися, цей факт дійсно цікавий і має свою вагу, бож це наші сини і доньки відчувають потребу належати до українських товариств. Ми не маємо статистики, як ця справа виглядає в інших наших товариствах, але вже сам той факт, що заіснував в Товаристві Українських Інженерів Америки чогось нас вчить. Якщо взяти під увагу, що в першій половині першорічної каденції теперішньої управи ТУІА принято лише десять нових членів, так інших шість місць принесли більше, як подвійне число таких новопринятих людей українського походження.

Кожне товариство може мати свої притягаючі елементи, але можна б поширити думку, що кожне товариство може теж такі елементи в себе „відгребувати", їх ставити перед очі потенційних своїх членів і в той спосіб забезпечувати наслідства наших громад, їх поповнень нашими дітьми, нашими нащадками. Товариство Українських Інженерів Америки не мусить і не є виїмком.

Діло інженерів молодої ґенерації

Молоді українці, тут уже виховані, не вдоволяються вже виступами наших людей лише в нюйоркських „давнтавнах", не вдоволяються конфронтацією думок наших людей лише поміж собою, вони воліють таку конфронтацію проводити серед людей загальноамериканського світу. В них нема і сліду почуття якоїсь меншевартости, чи ізоляції від оточення, серед якого вони живуть і працюють, вони йдуть шляхом удосконалення — соціяльного і політичного буття. Того роду психіку молодих членів ТУІА і намагання її реалізувати — нам батькам треба лише вітати і допомагати в їх зреалізуванні.

У Вашинґтоні, на Науковій Конференції ТУІА в травні ц. р., що її зорганізували і провели інженери вашинґтонського відділу при допомозі теж і Головної Управи ТУІА, виступали доповідачі теж і неукраїнського походження і вони бачили, що ми цікавимося їхніми поглядами, маємо теж і — свої і хочемо з ними ділитися на мові зрозумілій для нас. Багато осіб українського походження займає сьогодні вже поважні і впливові позиції в американській економіці, політиці, науці і треба стреміти до цього, щоб їх дальше побільшувати, поширювати, щоб ми дійсно стали рівнорядним партнером із усіми — англосаксами, німцями, жидами і т. д. Це все є до осягнення і наші діти про це знають добре. Автор цих рядків свідомий того, що нам людям старшого покоління, що пережило стільки наруг, арештів понижень з боку наших поневолювачів, що зрештою в Україні під совєтською владою наші рідні і дальше це переживають, не раз є важко реставрувати психіку рівнорядного партнера, але й ми теж поволі забуваємо кошмарні привиди минулих днів.

Автор цих рядків вітає ініціятиву і помисловість наших молодих професіоналістів з Вашинґтону та їхніх однодумців, де б вони не були.

Новий виступ наших молодих професіоналістів

Тим разом мова про панель, що його влаштовує Товариство Українських Інженерів Америки, відділ Ню Джерзі, при активній допомозі Головної Управи ТУІА. Всі доповідачі включно із модератором — це одні із наймолодших наших професіоналістів, члени ТУІА. Вправді замість Вашинґтону буде лише Ірвінґтон, але і ця імпреза є новістю в житті ТУІА, бо головними її панелістами є вже наші діти, які теж говоритимуть українською мовою. Теми їх доповідей повинні бути цікавими не лише для спеціялістів, але теж і для загальної публіки. Ми, батьки, зробимо велику приємність нашим дітям, якщо прийдемо на цей панель не лише самі, але теж подбаємо, щоб наші знайомі теж прибули якнайчисленніше. Тим докажемо, що виступи наших дітей нам важливі і цікаві. Буде теж приємно побачити й їхніх молодих товаришів, які повинні б прибути, щоб задокументувати своє зацікавлення виступами їхніх ровесників-професіоналістів.

В основному треба привітати почин Товариства Українських Інженерів Америки із вашинґтонською імпрезою та ірвінґтонським панелем. Обидві ці імпрези мають особливе значіння не лише в діяльності ТУІА, але теж у цілій діяспорі, бо вносять нові, цікаві елементи в праці наших професійних товариств у такій переломовій добі, коли одне покоління поволі уступає, а приходять нові лиця, нові люди, що мають переймати позиції їхніх батьків. Є поважні причини для оптимізму, для надій, що — „козацькому роду нема переводу". Будьмо оптимістами!

Мирослав Прокоп

УПА З ПЕРСПЕКТИВИ 40-РІЧЧЯ

(Спостереження і висновки)

VI

Таке відношення цієї ОУН до УПА і УГВР було пов'язане з ідейно-програмовими перемінами, які в ній заіснували під час німецької окупації України і сталися головним чином у результаті зустрічі її членів з народними масами Наддніпрянщини та впливу діячів з центральних і східніх земель України. Ці нові елементи програми цієї ОУН, значить ОУНСД, що були скодифіковані на III Великому Надзвичайному Зборі ОУН в серпні 1943 року, який відбувся на українських землях, змінили характер цієї ОУН з організації, яка, згідно з постановами попередніх Великих Зборів ОУН, змагала до монопольної влади з виключенням інших політичних сил, в організацію, що визнає принципи плюралістичного суспільства.

Проблема програмової еволюції в ОУН виходить поза межі цього есею. Я згадую цей процес у націоналістичному русі тому, що він мав теж вплив на політичну плятформу УПА, про яку буде мова в наступній статті.

Про політичну плятформу УПА

Відомо, що Українська Повстанська Армія, як і кожна інша подібна сила інших народів під німецькою чи московською окупаціями, була не тільки військовою, але також політичною формацією. Її силовим фактором була не лише зброя та військові кадри, але теж програма, якою вона закликала народ до боротьби. Це ясне, коли усвідомити, що в порівнянні з силами німців і большевиків, з їх мільйоновими арміями, їх модерною зброєю, УПА була числом дуже слаба. У час найбільшої її активности на переломі 1943 і 1944 років, УПА, разом з організованими підпільними кадрами ОУН не перевищувала числа 40 тисяч людей. (Твердження деяких українських авторів про стотисячну армію є фантазією). Сила УПА заключалася в основному в чотирьох рисах: а) у відданості і жертвенності її бійців і старшин; б) у довгому досвіді боротьби тих членів ОУН які були в УПА; в) у винахідливості і досвіді здобутих повстанцями за роки боротьби з ворогами; г) у програмі УПА.

Про досвід і допомогу з боку ОУН була вже мова попередньо. А з роками приходив досвід повстанської боротьби, значить оперування малими відділами, несподівані наскоки на ворога, оминання ударів з більшими військовими частинами, постійний рух в терені та подібне. Жертвенність була невідлучним елементом членів УПА, незалежно від того чи вони були пов'язані раніше з націоналістичним рухом. А програму УПА творило саме життя, яке диктувало те, що народові на потребу і що може мобілізувати його до боротьби.

Без сумніву, тут УПА користувалася теж досвідом ОУН, яка, як згадано вже, провела ревізію чи доповнення своєї програми в результаті зустрічі з Наддніпрянщиною та участи в її опрацюванні українців тих земель. УПА була в цьому відношенні в кращому положенні. До неї були зразу включені теж українці з центральних земель України і водночас, як вказано вище, старшини армії Української Народної Республіки з їх демократичними традиціями. На такому тлі народжувалися програмові позиції УПА, що включали досвід минулого і поточних тоді подій та суспільних процесів. Плятформа УПА була з'ясована в її основоположному документі вліті 1943 року, що має назву „За що бореться Українська Повстанча Армія (УПА)?. Цей документ передрукований у першому томі „Літопису УПА" (Торонто 1976 ст. 126-130). У ньому з'ясовані основні завдання УПА, її ставлення до німецьких окупантів і російських большевиків, до інших народів, там говориться про характер держави за яку УПА веде боротьбу, про її лад, про громадські права та інше. Ось деякі винятки з цієї програми:

„Українська Повстанча Армія бореться за Українську Самостійну Соборну Державу і за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній, самостійній державі...

УПА бореться проти імперіялістів і імперій, бо в них один пануючий народ поневолює культурно і політично та визискує економічно інші народи. Тому УПА бореться проти СССР і проти німецької „нової Европи"...

УПА проти того, щоб один народ, здійснюючи імперіялістичні цілі, „визволяв", „брав під охорону", „під опіку" інші народи, бо за цими лукавими словами криється огидний зміст — поневолення, насильство, грабунок. Тому УПА бореться проти російсько-большевицьких і німецьких загарбників, поки не очистить Україну від усіх „опікунів" і „визволителів", поки не здобуде Української Самостійної Соборної Держави, в якій селянин, робітник і інтелігент могтиме вільно, заможно і культурно жити та розвиватися.

УПА за повне визволення українського народу з-під московсько-большевицького ярма, за побудову УССД без поміщиків, капіталістів та без большевицьких комісарів, енкаведистів і партійних паразитів...

В лавах УПА борються українські селяни, робітники і інтеліґенція проти гнобителів за УССД, за національне і соціяльне визволення, за новий державний порядок та новий суспільний лад:

1. а) За знищення большевицької експлуататорсько-кріпацької системи в організації сільського господарства. Виходячи з того, що земля є власністю народу, українська народна влада не накидуватиме селянам однієї форми користування землею. Тому в українській державі допускається індивідуальне та колективне користування землею, в залежности від волі селян.

2. а) За те, щоб велика промисловість була національно-державною власністю, а дрібна-кооперативно-громадською.

б) За участь робітників в керівництві заводами, за фаховий, а не комісарсько-партійний принцип у керівництві.

3. а) За загальний 8-годинний робочий день. Понаднормова праця може бути тільки вільною, як і кожна праця взагалі, і робітник отримуватиме за неї окрему зарплату.

б). За справедливу оплату праці, за участь робітників у прибутках підприємства...

в). За вільну працю, вільний вибір професії, вільний вибір місця праці.

г). За свободу профспілок. За знищення стахановщини, соцзмагань, підвищування норм та інших способів експлуатації працюючих.

4. За вільне ремесло, за добровільне об'єднування ремісників у артілі, за право робітника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю і вільно розпоряджати своїм заробітком.

5. За національно-державну організацію торгівлі, за громадсько-кооперативну дрібну торгівлю та за дрібну приватну торгівлю, за вільні базари.

6. За повну рівність жінки з чоловіком у всіх громадянських правах і обов'язках, за вільний доступ жінки до всіх шкіл, до всіх професій, за першочергове право жінки на фізично легшу працю.... За державну охорону материнства...

7. а) За обов'язкове середнє навчання...

б). За поширення вищого і фахового шкільництва, за невпинний ріст висококваліфікованих кадрів фахівців на всіх ділянках життя.

в). За вільний доступ молоді до всіх вищих навчальних закладів. За забезпечення студентства стипендіями, харчами, помешканнями та навчальними приладдями.

г). За всебічний гармонійний розвиток молодого покоління — моральний, розумовий, фізичний. За вільний доступ до всіх наукових і культурних надбань людства.

8. За пошану до праці інтеліґенції...

9. а) За повне забезпечення всіх працюючих на старість, на випадок хвороби чи каліцтва.

б) За широке впровадження охорони народного здоров'я...

в) За особливу державну опіку над дітьми і молоддю...

10. а) за свободу друку, слова, думки, переконань, віри і світогляду. Проти офіційного накидування суспільності світоглядових доктрин і догм.

У третій частині статті Мирослава Прокопа „УПА з перспективи 40-річчя" у „Свободі" з 21-го вересня ц. р. трапилася друкарська помилка, а саме, пропущено слово „деякі", що цілковито змінило думку автора. Друге речення першого уступу цієї частини статті треба читати: „Після роззброєння УПА Бульби, деякі її учасники включилися в УПА, що була ініційована ОУН".

(Продовження буде)

ДОПОМОГОВА АКЦІЯ

Митрополичий Ординаріят у Філядельфії з початком цього року започаткував акцію допомоги нашим братам і сестрам у Польщі, які цієї допомоги в теперішньому часі дуже потребують, і які разом з нами творять одну Христову Церкву і один український нарід.

Наші побожні миряни виявили свою любов до нашої святої Церкви своєю живою вірою і жертвенною любов'ю до ближніх. Першим на наш заклик відізвалися поважними сумами пожертв наші братські союзи, як централі, так і їхні відділи: Український Народний Союз, Союз Українців Католиків „Провидіння" і Український Братській Союз. Завдяки отцям парохам переведено збірки у церквах на ціль допомоги потребуючим у Польщі. З подякою треба згадати, що наша преса причинилася до успіху започаткованої акції допомоги, поміщуючи про це повідомлення. Самочинно деякі громадяни, які мешкають у розсіянні на широких просторах Америки,присилали свої щедрі пожертви, інколи навіть двічі. Всім їм ми висилали особисті подяки, а збірки у церквах ми проголошували в урядових „Епархіяльних Вістях". Всім їм належиться від нас щира подяка, бо вони сповняли свій християнський обов'язок любови ближнього, як написано у Святому Письмі: „Дай йому (братові) щедро й не смутись у своєму серці, що даєш йому, бо за цей учинок Господь Бог твій, поблагословить тебе у кожній праці й у всіх починах рук твоїх... щедро розтулюй свою долоню для свого брата" (Второзак. 15, 10-11).

Тому що нам вдалося успішно наладнати доставу допомоги почерез католицьку допомогову інституція „Карітас" у Австрії, то кошти пересилки обнижено і доставу приспішено прямо тягаровими автами до місця призначення. В кожному випадку ми одержаємо від отців генеральних вікаріїв нашої Церкви в Польщі листи подяки, потвердження відбору товарів, як також приватні листи від священиків і світських осіб. Саме недавно ми одержали листа від о. генерального Вікарія, цитуємо уривками: „...недавно прийшов до Перемишля другий транспорт помочі (двадцять тонн — 10 тисяч фунтів)... і зараз був розділений між наших людей, які з вдячністю дари прийняли"..., „ засоби гігієни (порошок до прання, мило і т.д.) — їх потребуємо більше, як харчів". ... „маємо поважні проблеми іншого роду: кільканадцять наших станиць має церкви до свого виключного вжитку (Кошалівщина, Ольштинщина), отже мусять самі ті церкви удержувати, ремонтувати, а деякі з тих станиць є невеликі і самі не дають собі ради... Наші станиці розвиваються, в церквах є багато молоді і дітей, бракує тільки священиків... Ціла наша надія в нових покликаннях, які в цім році маємо, Богу дякувати, трохи більше, як у попередніх роках. І так до дієцезального нашого Семінара зголосилося на перший рік дев'ятьох хлопців, а до Василіян сімох. Приходять також покликання до жіночих Згромаджень (СС Василіянки, Служебниці, Йосафітки)..." Є згадка і про те, що приготовляється до відзначення тисячоліття християнства". Лист кінчається сердечною подякою за поміч, яка має велике, зокрема моральне значення для наших людей та обіцянкою, що будуть молитися, „щоб Господь і Його Пресвята Мати мали Вас, Владико і всіх наших добродіїв у своїй опіці".

„Карітас" у Відні дуже справно полагоджує наші посилки товарів. Для ілюстрації наведемо приклад. Нас повідомили телефоном з Відня, що 28-го липня вислано автами до Перемишля 20 тонн товарів (40 тисяч фунтів) мука, ґрисік, вівсяні оплатки, олива, м'ясні консерви, маргарина, різні сири, сушене молоко й порошок до прання, мило й засоби гігієни, які там дуже потрібні. Вже 29-го липня товар був доставлений, а 2-го серпня від нашого отця декана прийшла телеграма про відбір товару, призначеного для перемиського деканату, який сягає на цілу Лемківщину й опікується семінаристами - нашим священичим доростом.

Ми навели уривки з листа й, передаючи подяку всім жертводавцям, просимо про наступні пожертви, бо потреби великі, а успішність допомоги залежить від щедрих пожертв наших добрих мирян. Закінчуємо це наше повідомлення словами з Апостольських Діяній про перші християнські громади: „Громада вірних мала одне серце й одну душу..." (Ді. 4,32).

Про цю єдність ми всіх мирян просимо і про неї Господа благаємо, бо єдність народу — це його сила й майбутність, єдність не на словах, а на ділах у любові ближнього.

Митрополичий Ординаріят

Пожертви просимо висилати, виставляючи чеки на: Archbishop's Chancery, 815 North Franklin St. Philadelphia, Pa 19123.

Д-р З. Матківський і О. Олинець вийшли переможцями в тенісовому турнірі УНСоюзу

Союзівка. — Д-р Зенон Матківський, в групі чоловіків, і Олександер Олинець в групі сеньйорів, вийшли переможцями у 14-му з черги запрошеневому турнірі УНСоюзу, який відбувся тут в суботу і неділю, 18-го і 19-го вересня, в рамках Дня УНСоюзу. Цими перемогами згадані змагуни закріпили другий рік підряд примати групи.

У фіналі, який був фактично повторенням минулорічного, д-р Матківський переміг Корнила Чорнія, 6-4, 6-4, елімінувавши раніше у півфіналах брата Корнила, Дениса, вислідом 6-2, 6-3. У другому півфіналі К. Чорній переміг Олега Богачевського, 6-4, 6-4.

У фіналі групи сеньйорів О.Олинець переміг Бориса Кучинського, 6-1, 6-0. У півфіналах О.Олинець елімінував Міляна Обрадовича, 6-1, 6-2, а Б. Кучинський Богдана Кутка, 6-0, 7-6. Цей останній, натомість, здобув свій перший трофей на Союзівці, вийшовши першим в групі переможених.

У групі переможених чоловіків першим вийшов Юрій Вальчук перемогою у фіналі над Юрієм Петрикевичем, 7-6, 6-2.

Турнір цей, як і в минулих роках, з рамени УНСоюзу організували Юрій Савчак і Зенон Снилик, які з різних причин не могли змагатися в ньому цього року. Їм допомагав у переведенні турніру інж. Роман Ракочий, ст.

Новообрана „Міс Союзівка" Зеня Матківська, інж. Ракочий і З. Снилик вручили фіналістам нагороди УН Союзу після фіналів в неділю по полудні.

Наступний і останній турнір на Союзівці в цьому сезоні — це першенства Карпатського Лещетарського Клюбу 9-10-го жовтня ц.р.

Фіналісти, деякі учасники і організатори після фіналів.

Гантер — відпочинкова оселя

Хто хоче мати абсолютний відпочинок, нехай їде до Гантеру. Осередком всього життя є прекрасна дерев'яна церква, що її збудував у гуцульському стилі відомий будівничий дерев'яного мистецтва, знаний ще з Галичини, Юрій Костів. Його проєктом і будовою є оригінальна гуцульська брама і дзвіниця.

Нашим душпастирем у вакаційному часі є всіми люблений о. д-р Михайло Ваврик, чудовий проповідник. Його проповіді короткі глибоко опрацьовані, в них він порушує актуальні теми.

По Богослуженнях, які є двічі в неділю і щоденно у будні дні, громадяни ще довго гуторять між собою коло церкви, що пишається на горі, обрамована вінком зелених гір і усміхненим сонцем. У підніжжя церкви є просторий будинок „Гуцульська Ґражда", де є вакаційна вистава картин наших мистців. Також дуже добрий буфет на просторім ґанку, який приготовляють почерзі щонеділі наші жінки-господині й ті, які тут живуть постійно, і ті, що мають свої доми і приїжджають на вакації. По-мистецьки улаштована крамничка під проводом Христини Певної, повна українських „сувенірів", має численних відвідувачів. Щосуботи відбуваються в залі „Ґражди" мистецькі виступи. Щороку відбуваються у пансіоні „Карпатія" (вланики подружжя Шевчуків) тижневі семінарі, спонзоровані УВАН-ом. На початку сезону в пансіоні „Ксеня" - Кобзарівці оваційно вітали нашого дорогого Едварда Козака — ЕКА з його 80-літтям.

Цього року відновлено відділ Товариства Патріярхат, який перевела Рома Гайда, містоголова Крайової Управи. Головою товариства вибрано Ольгу Кобзяр, власницю пансіону „Ксеня", першу мешканку українського Гантеру. У серпні голова Товариства Патріярхат д-р Б. Лончина виголосив реферат на тему „Київська митрополія колись і тепер".

Доповідь була цікава, добре опрацьована, зібрала багато слухачів, які брали жваву участь у дискусії. На наступний рік вже зголошено кілька доповідів.

Гантер відмолод, коли загостили до нас 35 пластунок-розвідувачок з табору в Іст Четгемі „Крок вперед". Вони оглядали та подивляли нашу церкву, ґражду та ґалерії мистців. Ввечері запалили ватру на каменях ріки Скогару. Співу і веселі скечі широко і далеко розходилися горами. Наступного дня над річкою вони варили обід. Все відбулося дуже зразково під проводом комендантки Ніни Самокіш. У середу ми з жалем прощали милих гостей, що поверталися до табору.

При ґражді щороку відбувається дитячий садочок під фаховою опікою учительки Наталі Лукіянович з Філядельфії.

Погода цього літа була гарна, і як тут не відпочити!

Отже, до побачення в наступному році в Гантері!

Ольга Соневицька

В справі Альманаха

З уваги на поважні кошти видання Альманаха та на велике підвищення поштових оплат, як теж, щоб заощадити зайвого труду та видатку тим, які досі Альманах повертали, інформуємо, що Альманах УНС на 1983 рік буде друкований в обмеженій кількості. Цей Альманах будемо висилати передплатникам, які вже зголосили нам бажання його отримати, та всім, що у найшвидшому часі його замовлять, висилаючи до Адміністрації „Свободи" свою точну адресу.

Ціна Альманаха залишається в сумі — 8 долярів.

В Торонто...

(Закінгення зі стор. 1)

українське походження по батькові. Присутні вислухали його з великою увагою і подякою за щиру гостинність, яку він та його церква виявили учасникам цього Собору.

Відтак доповідь про найближчі завдання і працю УЄО виголосив екзекутивний секретар, пастор В.Боровський. По дискусії було висловлено рішуче ствердження, що з огляду на велику духовно-релігійну потребу, а також і ті голоси, які чується з України, УЄО, в міру своїх сил і спроможностей, має і далі продовжувати свою працю, а особливо має подбати про те, щоб перекласти і видати в англійській мові якнайскорше „Нарис Історії УЄ-Руху", як і продовжувати видання журналу „Євангельський Ранок", а також іншу духовну літературу, кладучи особливу вагу на плекання духа новозаповітнього християнства, так як до цього закликає визначний сучасний український християнський письменник поет і філософ Олесь Бердник, який тепер за свої переконання поневіряється в совєтських сибірських кацетах.

Між іншими справами було порушено справу прискорення перекладу і видання творів Г.Сковороди, яка застрягла з вини перекладача, належного відзначення в 1983 році українського голокосту, та стверджено потребу, щоб УЄО включилося у всенародне екуменічне відзначення 1000-ліття хрищення України, як також, щоб продовжувало оборону людських прав в Україні та у цілому Совєтському Союзі. Підкреслено потребу познайомити з творчістю та ідеями О.Бердника і Миколи Руденка англомовний християнський світ, в якому то напрямку вже проводиться підготовчу акцію.

До Головної управи, як доповнення, вибрано на заступника екзекутивного секретаря і співредактора „Євангельського Ранку" пастора В.Кустодовича, а на члена бр. Степана Салмерса, мол. Головна управа в разі потреби має право кооптувати ще інших членів.

„Золочівщина..."

(Продовження зі стор. 2)

передрук великої і джерельно опрацьованої статті без подання джерела передруку Матвія Стахова про москофільство в Золочівщині і Зборівщині, бо аж 16 сторінок. А можна б було в редакційному порядку її тільки зреферувати, не зважаючи на те, що вона — цікавий причинок до історії пробудження національної стихії серед збаламученого цією пошестю частини галицького суспільства. У трьох випадках редактор вирішив помістити по дві статті — спомини про одне і те саме село (Бужок, Кути, Переволочна), а одному, зрештою нам персонально дуже близькому, селу-Почапам, відведено аж 14 сторінок дуже детальних і дріб'язкових споминів...

Не доглянув редактор основної помилки в статті М. Марунчака, мовляв... „старанням Т-ва ім. М. Шашкевича зорганізовано в Золочеві гімназію ім. М. Шашкевича". А тим часом Українська Приватна Гімназія „Рідної Школи" постала заходами золочівської філії Українського Педагогічного Товариства (перейменованого у 1926 році на „Рідну Школу"),а її першим директором був не о. д-р М. Хмільовський, а проф. Михайло Бараник.Теж приватною Школою ім. М Шашкевича була 7-клясова народна школа. В статті М. Сагатого про український Пласт неправильно подано імена двох синів ген. Мирона Тарнавського, які були заслуженими основниками золочівського Пласту. Ім'я старшого сина було Омелян (а не Михайло), який в половині 20-их років виїхав у підсовєтську Україну, а молодшого Мирон (популярно прозваного „Зьомко"),а не Зенко.

Такі й інші „прогріхи" авторів деяких статтей це ніщо інше як очевидний продукт невірної пам'яті... Та й за інші недоліки не можна докоряти упорядникові, який, хоч може й не мав необхідного в таких випадках великого редакційного досвіду, проте довершив він великого діла, і тільки йому треба завдячувати появу цієї унікальної і вартісної книги.

ЖЕРТВУЙТЕ НА ПАМ'ЯТНИК
Митроп. ВАСИЛЯ ЛИПКІВСЬКОГО

Metropolitan Lypkivskyj Fund #760
St. Andrew's Federal Credit Union
P.O. Box 375
So. Bound Brook, N.J. 08880

Жалобний спомин

У суботу, 11-го вересня ц.р., у Сейнт Пітерсбурзі, Фла., був день жалоби — відійшов від нашої громади у вічність активний громадянин Степан Сильвеструк.

С. Сильвеструк переселився до Фльориди кілька років тому з Воррену, Миш., де він був активним у церковному і громадському житті, а його найлюбішою ділянкою були хоральні співи, в яких він постійно брав участь.

У фльоридській громаді Сейнт Пітерсбурґу відзначався він активністю у церковному хорі, в товаристві українських емеритів і був любителем української літератури. Від самих початків брав участь в гуртку Надбужанців, що трудяться над виданням реґіонального збірника „Надбужанської Землі". Його особлива любов до книжки причинилася до того, що створилася горстка любителів української літератури, ряди яких постійно збільшуються, завдяки товариству українських емеритів, що на своїх засіданнях постійно працюють над справою розвою любителів української книжки.

Св. п. Степан під час вакацій відвідував рідних і приятелів у Мишиґені, був покалічений разом із своєю дружиною в автомобільному випадку, що по короткому часі спричинило його смерть.

У суботу о. д-р Оришкевич відправив Службу Божу і Панахиду за спокій його душі, а потім відбулася тризна, в якій взяли участь біля 50 приятелів св.п. Степана. Під час тризни промовляли Анастасія Біловус від Українських Емеритів, Степан Лаврівський від місцевого хору які розповіли про позитивні, конструктивні напрями, якими одушевлявся Спочилий і які слід наслідувати.

Осип Біловус

Ділимося сумною вісткою з Побратимами по зброї, що дня 14-го вересня 1982 р. відійшов у Вічність в Балтимор, Мд.

сл. п. ген. хор. Армії УНР
ПЕТРО САМУТИН

ПОХОРОН відбувся на православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж. 18-го вересня 1982 року.

Шановній Дружині Ганні, ближчій і дальшій Родині вислови глибокого співчуття.

ВІДДІЛ ОбВУА в Балтимор

Ділимося невимовно сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 19-го серпня 1982 р. в Честер, Па. відійшов від нас у Вічність в розквіті молодого життя

наш Найдорожчий і Незабутній
СИН, БРАТ, ВУЙКО, КУЗЕН і СЕСТРІНОК

бл. п.
БОГДАН РОМАН ЛЕСИК

народжений 28-го лютого 1953 р. у Честері, пластун „Чорноморець", член Українського Народного Союзу, член Українсько-Американського Горожанського Клюбу, спортовець і співвласник родинного підприємства.

ПАРАСТАС відправлено в неділю, 22-го серпня 1982 р. у похоронному заведенні Роберта Морленд у Трейнер, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 23-го серпня 1982 р. з місцевої української католицької церкви Св. Духа, а відтак на Вічний Спочинок на цвинтар свв. Петра і Павла у Спрінґфілд, Па.,біля батька Володимира.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У безмежному смутку:

мати — ЕВФРОЗИНА
сестри:
ЛЮБОВ ВОЛОДИМИРА
ОКСАНА АННА з мужем ПЕТРОМ і сином ПЕТРУСИКОМ
брат — ІГОР МИКОЛА
кузен — ІГОР ПРИТУЛА з родиною
тета — АНАСТАЗІЯ ДЕМКОВИЧ з родиною

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п. БОГДАНА
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ
у вівторок, 28-го вересня 1982 р., о год. 7-ій ранку в українській католицькій церкві Св. Духа в Честер, Па.

Просимо згадати Покійного в своїх молитвах —

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 22-го вересня 1982 року, по довгій недузі, відійшла у Вічність, проживши 91 років

наша Найдорожча МАМА, ТЕЩА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.
ЛЕОНІЯ ЛЕВИЦЬКА

ПАРАСТАС в п'ятницю, 24-го вересня 1982 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 25-го вересня 1982 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а звідтам на цвинтар Evergreen, Hillside, N.J.

В глибокому смутку:

донька — СОФІЯ ШЕБУНЧАК з мужем БОГДАНОМ
внуки:
РОМАН ШЕБУНЧАК
ДАНУСЯ РИЧОК з мужем ПЕТРОМ
правнуки — ЛІДА І ДАНИЛКО

Замість квітів на могилу просимо складати датки на сиротинці в Арґентині або Бразилії.

Звернення...

(Продовження зі стор. 1)

ми заповідь одержали від Нього: „Хто любить Бога, той любить і брата свого" (1 Ів. 4, 20-21).

Наш Глава і Первоієрарх Української Католицької Церкви Блаженніший Отець Йосиф, промовляючи до питомців Духовної Семінарії у Львові сказав: „Любов — це щира безкорисна прихильність до ближніх, що проявляється в словах і ділах. Ми тішимося їх щастям і щиро бажаємо їм добра, готові їм помагати, робити послуги й усувати, або зменшувати все, що їх болить. Любов становить основу християнського життя... й установа, в якій нема братньої любови, мусить стати розсадником незгоди і ненависти й розкладу цілого християнства". Любов є царівною християнських чеснот. „Увесь бо закон міститься в цій одній заповіді: „Люби ближнього твого, як себе самого", говорить Апостол (Гал. 5,14).

Тої любови і єдности потрібно нам на американському континенті. Завдяки Божому Провидінню десятки тисяч українців після Другої світової війни, покинувши рідну батьківщину, поселилися у вільній країні великого Вашінгтона. Тут добробут і всякі вигоди модерного світу, а серед цього добробуту, може й несвідомо, ми забуваємо про моральні вартості, про етичні засади, без яких гасне любов, а на її місце приходить ворожнеча. „Зарисується і завалиться будова народних дібр там, де вона не буде спиратися на правдивих і здорових етичних принципах. Без тих засад забракне і цієї провідної думки, що єднає нас усіх у праці і злучає любов'ю батьківщини. Розділені суспільними ідеалами і засадами будемо постійно провадити боротьбу і всі свої сили витрачати на неї без жодної користи для тих, що очікують нашої помочі", — каже Слуга Божий Андрей.

Дорогі Брати і Сестри у Христі Господі! Нам треба єдности, бо в єдності сила народу. „Де згода, там перемога", кличе Блаженніший Отець Йосиф. Ми мусимо жити в згоді! Ми ж діти однієї матері України. В наших жилах пливе та сама кров українських предків! За всіх нас Христос умер на хресті! Християни не можуть схвалювати резолюцій, в яких брат брата вважає ворогом і брат з братом воює, бо війна в громаді — це жахлива трагедія.

Апостол Павло перестерігає галатів словами: „Коли ж ви між собою гризетеся та їсте один одного, вважайте, щоб один одного не знищили" (Гал. 5,15).

Наш брат, наш сусід, наш знайомий, наш співгромадянин може мати інші погляди стосовно громадської чи політичної праці, все таки він один із нас, якщо в його серці горить безінтересовна любов до нашої поневоленої нації і якщо він щиро бажає кращої долі рідній батьківщині, тож бо ми маємо відноситися до нього з любов'ю і пошаною. В нашому національному гимні співаємо „Душу тіло ми положимо за нашу свободу", співаємо, що ми готові віддати життя за свободу України, а немає в нас охоти зректися крихітку свого „Я", своєї амбіції, немає толерантности для співбрата іншого політичного переконання.

Ми, ваші Владики, свідомі цього, який великий поступ зробила наша еміґрація у вільному світі протягом минулих кількадесяти років і було б непростимою шкодою, якщо б ці наші надбання почали нидіти, пропадати наслідком засіяної в нас незгоди, і якщо б наша молодь відвернулася від нас тому, що наші провідники в громадському житті відмовляються від того, щоб руководитися засадами християнської любови.

Ми, ваші Владики, занепокоєні суперечками в нашій громаді. Нас дуже тривожить загроза тривалого роз'єднання в українській громаді в Америці. Церква є духовною матір'ю всіх вірних, вона своєю любов'ю обіймає всіх, вона постійно благає у Всевишнього єдности, миру та любови.

До нас, ієрархів Української Католицької Церкви, дуже часто звертаються миряни листами, телефонами, а навіть особисто у приватних розмовах, щоб ми усильніше закликали мирян до взаємного порозуміння. „Владики! — кажуть вони, — рятуйте нашу громаду, говоріть про єдність, робіть щось, щоб схаменулися наші провідники, відкрийте їм очі, щоб вони побачили, яким великим лихом є те нещасливе партійництво".

В минулому ми вже декілька разів зверталися до нашого громадського проводу з проханням об'єднатися, створити одно репрезентативне тіло, але наші заклики залишилися „голосом вопіющого в пустині".

Тому саме, призадумавшися над сумним станом нашої громади в Америці, ми, ваші Владики, ще раз звертаємося до вашого християнського сумління і просимо вас на любов Сина Божого придержуватися засади християнської любови, вирозуміння і компромісу у приватному, а передусім у громадському житті. Ми закликаємо провідників українських організацій і товариств залишити особисті амбіції, групові розходження, партійні суперечки і засісти до спільного стола, щоб у приятельських розмовах досягнути спільне порозуміння, без якого послабне діяльність у наших громадах.

Всі українці доброї волі мають одне задушевне бажання: визволення поневоленої нашої батьківщини, а до цього необхідно конечна є одна центральна об'єднана установа.

Якщо цей наш заклик не матиме успіху, якщо в нашому громадському житті не буде порозуміння й співпраці — тоді, щоб і сама Церква не була учасницею роз'єднання і гріха проти Божого закону любови ближнього, залишається лише одна дорога: всі організації й установи парафіяльні і епархіяльні і ті, що є під опікою Церкви відкличуть своїх представників із тих місцевих і центральних організацій, які не додержуються засад християнської любови і поборюють один одного. Це стосується до прицерковних братств і сестрицтв, Товариства св. Імени, Ліґи Українців Католиків, Ліґи Української Католицької Молоді, „Обнови", Асоціяції Української Католицької Преси, Союзу Українців Католиків „Провидіння" в Америці, Об'єднання Католицьких Ветеранів і прочих.

Представники згаданих організацій і установ будуть „збоку" стояти і зможуть сповняти ролю посередників у цій великій справі об'єднання, а коли — дав би Бог — таке об'єднання настане, то вони зможуть включитися в працю центральних і місцевих установ для добра нас усіх.

За словами св. Апостола Павла, ми Владики, не щоб осоромити вас це пишем, але щоб як дітей наших улюблених навести на розум (1 Кор. 4,14). А за словами Шевченка, ми просимо вас: „Розкайтеся, братайтеся".

Скиньте з душі і серця кайдани незгоди і пістряк непорозуміння, неподатливости і ненависти. Наша батьківщина за залізною заслоною скована кайданами серпа і молота. Наші брати і сестри у Вільному світі нетерпеливо очікують від нас братньої єдности. Тож кличемо до вас словами великого Апостола народів: „Будьте однієї думки, живіть мирно, і Бог любови та миру буде з вами" (2 Кор. 13, 11).

Дано у Філядельфії, Стемфорді та Чикаґо в Празник Різдва Пречистої Богородиці, дня 8-го вересня 1982 року.

† **Стефан Сулик**
Архиєпископ-Митрополит Філядельфійський

† **Іннокентій Лотоцький, ЧСВВ**
Епарх св. Миколая в Чикаґо

† **Василь Лостен**
Епарх Стемфордський

† **Роберт Михайло Москаль**
Помічник Митрополита Філядельфійського

ЯСІР АРАФАТ, ЛІДЕР ПАЛЕСТИНСЬКОЇ Визвольної Організації, помирився з президентом Сирії Гафезом Ассадом, відбувши з ним в Дамаску кількагодинну розмову. Розмови між лідерами ПВО і сирійськими речниками розпочались вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою для вшанування жертв масакри палестинського цивільного населення у двох таборах в Бейруті і цей момент, — кажуть політичні спостерігачі, — був мабуть ключевим у „проламанні холоду" між Арафатом і Ассадом, який існував на протязі років. Після цього погодження лідери ПВО напевно матимуть вільнішу руку діяльности на території Сирії.

ПРИХИЛЬНИКИ ЗАКОНОПРОЄКТУ ПРО добровільну молитву в американських школах публічної системи зазнали поважної поразки у Сенаті у вівторок, 21-го вересня. Противники цього законопроєкту заявляють, що він має дуже малі шанси стати законом у цій сесії Конґресу. На протязі кількох днів противники добровільної молитви у школах вживали всіх заходів, щоб відтягнути рішення у цій справі. Зі 100 присутніх сенаторів 53 проголосували за припинення цієї відтягаючої тактики опонентів законопроєкту про молитву, в той час, як для припинення дебат потрібні голоси 60-ох сенаторів. Хоч у середу, 22-го вересня, відбулося наступне голосування, проте здобути невистачаючі сім голосів не вдалося. Після вислідів голосування сенатор Деніел Мойниген, демократ з Ню Йорку назвав висліди голосування — „перемогою над радикальними правими".

Приготовляють оперу з нагоди 1000-ліття хрищення України

Патріярх Йосиф (сидить) і о. шамбелян Іван Хома (зліва) з композитором Ричардом Мейсоном.

У днях від 10-го до 19-го травня ц.р. українсько-американський композитор Ричард Едвард Мейсон обговорював у Римі з достойниками української католицької ієрархії справу опери, яку він готує до близького 1000-ліття хрищення Руси-України. Ця опера, створена у співпраці з проф. Юрієм Лінчевським як лібреттистом, має своїм сюжетом хрищення, а потім весілля київського князя Володимира.

Р. Мейсон в цій справі робив досліди з ранньої історії України у ватиканських бібліотеках, в Таємному архіві та в Папському інституті східніх студій.

Ці досліди були великі і цінні. Багатство зібраного матеріялу та пояснення ранніх літописів і рукописів значно посунули працю вперед.

Перша конференція відбулась 10-го травня з Архиєпископом Мирославом Любачівським, коадьютором Патріярха Йосифа. Архиєпископ Любачівський має незмінний погляд у цій справі і ще два роки тому, після прем'єри „Прометея" Р.Мейсона на честь тодішнього Митрополита, висловив свою думку відносно відзначення ювілею 1000-ліття хрищення. Цим маленьким зернятком почалась реалізація опери.

18-го травня ц.р. відбуто другу конференцію. Обидві вони проходили в кабінеті Архиєпископа. Ці обговорення зосереджувались на кращому пізнанні характеру князя Володимира і під час них намічався майбутній курс праці.

10-го травня Патріярх Йосиф дуже гостинно прийняв Р. Мейсона на авдієнції в Українському Католицькому Університеті ім. св. Климентія. Кінцевий проєкт опери був тоді представлений Патріярхові, який також подякував Р.Мейсові за поему „Анніверсаріюм Кармин", написану двома мовами з нагоди 90-річчя Патріярха. В обговоренні опери взяли участь: декан КУК о. д-р Іван Музичка та секретар Блаженнішого о. шамбелян Іван Хома, при чому відіграно з ленти уривки арій з уже готових дій. Патріярх Йосиф виявив велике зацікавлення до цієї праці. Обговорено усі аспекти опери, а особливо технічні деталі композиції, оркестрування і користування ляйтмотивами, щоб надати структурі велич та епічність історії життя князя Володимира і народу.

Чергова зустріч 16-го травня з о. ректором Музичкою і о. Петром Стецюком проходила під знаком дальших дослідів і обговорення споріднених справ.

Кінцеву розмову відбуто 18-го травня з префектом Священної Конґреґації Східніх Церков кардиналом Владиславом Рубіном у його бюрі при вул. Кончіляціоне, недалеко від базиліки св. Петра. Композитор Мейсон запізнав префекта з приготовлюваною оперою „Тріюмф хреста", якою бажає у міжнародному засязі відзначити 1000-ліття хрищення українського народу у Дніпрі і тим привернути світову увагу до його переслідування. Кардинал Рубін щиро прийняв Р.Мейсона і похвалив його задуми та запевнив зацікавлення цим великим і добрим пляном.

Завдяки переведеним дослідам і цим зустрічам у Римі продовження праці над докінченням опери значно пожвавиться. Підтримка церковних достойників додала авторам нової насnаги.

СУМ-А в обороні Юрія Шухевича

Молодь вишкільного табору СУМ-А в Елленвіллі, Н.Й., йдучі разом із українськими організованими колами в діяспорі, які ведуть посилену акцію за звільнення з совєтських концентраційних таборів вічного в'язня Юрія Шухевича, вирішила спонтанно включитись в світову акцію його оборони.

У листі до президента Роналда Реґена молодь СУМ-А висловлює своє затурбовання нелюдською долею вічного в'язня страшних совєтських концтаборів, вірного сина українського народу, Юрія Шухевича, єдине „злочинство" якого було те, що він відмовився нап'ятнувати свого батька леґендарного командира УПА.

В наслідок довгого тюремного життя і тяжких знущань, він втратив не тільки здоров'я, але й зір.

Молодь СУМ-А звертається з проханням до Президента, щоб він, як провідник найбільшої і найсильнішої вільної країни світу, своїм впливом поміг вибороти волю для Юрія Шухевича, щоб тут, на вільній землі, ще врятувати йому нелюдськими каторгами зруйноване здоров'я.

Під час XXXI Всеамериканського Маніфестаційного Здвигу СУМ-А в Елленвіллі, в часі вікенду свята Дня Праці зібрано тисячі підписів на петиції, які будуть долучені до листа до Президента.

Ентузіязм, з яким наша молодь переводила цю акцію слід підкреслити, як здорове і радісне явище українського молодого покоління, яке гідне наслідування. Ми віримо, що й інші молодечі організації включаться активно, бо страдальне життя Ю. Шухевича — це символ тяжкої долі українського народу, що зобов'язує нас до спільної акції.

А.С.Г.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ВАЦКО, член УНС Відд. 464-го ім. Лесі Українки в Ошаві, Онт., померла 12-го липня 1982 року на 71-му році життя. Нар. 1911 року в Ошаві, Онт. Членом УНС стала в 1959 році. Залишила в смутку сина Івана з дружиною Єленою, сестру Галину, брата Олексу і 5 внуків. Похорон відбувся 14-го липня 1982 року на цвинтарі свв. Володимира і Ольги в Ошаві, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!
М.Хомин, секр.

МИКОЛА КАНАЗЕВИЧ, член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорожська Січ" в Джансон Сити, Н.Й., помер 12-го липня, 1982 року на 90-му році життя. Нар. 12-го липня, 1891 року в Самборі, Зах. Україна. Членом УНС став у 1926 році. Залишив у смутку дружину Марію, синів Івана, Володимира, Михайла, Франка і Петра. Похорон відбувся 15-го липня 1982 року на цвинтарі св. Івана в Джансон Сити, Н.И.

Вічна Йому Пам'ять!
мґр. Зенон В.Василів, секр.

ТЕОДОР ПІТУЛА, член УНС Відд. 194-го Т-ва „Свобода" в Ню Йорку, Н.Й., помер 27-го липня 1982 року на 91-му році життя. Нар. 13-го лютого 1891 року в селі Лівчиці, повіт Жидачів Зах. Україна.
Членом УНС став 1919 року. Залишив у смутку дочок Марію і Рожу. Похорон відбувся 30-го липня 1982 року на цвинтарі св. Йосифа в Гакенсаку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Александра Юзенів, секр.

ВОЛОДИМИР ТАРНАВСЬКИЙ, член УНС Відд.316-го в Рочестері, Н.Й., помер 16-го серпня 1982 року на 65-му році життя. Нар. 1914 року в Мостиськах, Західня Україна. Членом УНС став1950 р. Залишив у смутку дружину Богданну, синів Ореста і Ігоря, сестру Марію Крижанівську. Похорон відбувся 20-го серпня 1982 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.